

Nr 577

Av herr **Munktell m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 146, med förslag till lag angående ändring i lagen den 22 juni 1939 (nr 314) om villkorlig dom.*

I proposition nr 146 föreslås, att i lagen om villkorlig dom införes befogenhet att tillfälligt omhändertaga den som erhållit villkorlig dom men som håller sig undan eller eljest missköter sig. Syftet med att möjliggöra ett tillfälligt omhändertagande är att övervakningsorganen genom ett ingripande skall få möjlighet att söka förebygga en utveckling mot fortsatt brottslighet. En dylik befogenhet att ingripa kommer säkerligen också att medföra, att man i många fall kan undvika ett förverkande av den villkorliga domen. Departementschefen framhåller också att det bör beaktas "att om ett tillfälligt omhändertagande icke kommer till stånd, ofta ingen annan utväg återstår än att tillgripa åtgärder som är långt mera ingripande mot den dömden".

Mot denna bakgrund är det förvånande att justitieministern föreslagit att den nya bestämmelsen icke skall göras tillämplig å den som är under 18 år. Som enda motiv för 18-årsgränsen åberopas, att ett omhändertagande i polisarrest synes böra undvikas i fråga om de yngsta lagöverträdarna. Självfallet bör man i görligaste mån undvika att de yngsta lagöverträdarna omhändertages i polisarrest, men att endast på denna grund undantaga 15—17-åringar anser vi inte motiverat. En förbättring av polisarresternas beskaffenhet är att förvänta, och tills detta kunnat ske torde man, såsom strafflagberedningen uttalat, kunna utverka att i ömmande fall den omhändertagne placeras på någon barnavårdande institution.

Enligt vår mening är särskilt påkallat att möjlighet finns att ingripa mot villkorligt dömda i åldern 15—17 år, då ett ingripande av angivet slag torde vara mera kännbart i angivna åldrar än då det gäller kriminella över 18 år. De yngsta lagöverträdarna lär i allmänhet också vara mer mottagliga för en dylik tillrättaförande åtgärd. Det torde också såsom lagrådet framhåller "föreligga påtagligt stor risk för att dessa yngre lagöverträdare skola komma på avvägar, när de undandragit sig övervakning. Ofta lära de i sådana fall ha kommit under inflytande av äldre kamrater, som påverka dem i negativ riktning".

Varken strafflagberedningen eller någon av de över dess förslag hörda remissinstanserna har ifrågasatt någon begränsning av bestämmelserna i fråga om villkorligt dömda under 18 år. Lagrådet har direkt gått emot den i propositionen föreslagna begränsningen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får vi hemställa,
att riksdagen måtte antaga vid proposition nr 146 fogat
förslag till Lag angående ändring i lagen den 22 juni 1939
(nr 314) om villkorlig dom med den ändringen att sista
stycket i 14 a § skall utgå.

Stockholm den 24 april 1959

Henrik Munktell

Thorbjörn Fälldin

Axel Gustafsson
Borås

Stina Wallerius-Gunne

Karin Wetterström